

SELETUSKIRI

regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Regionaalministri 24. oktoobri 2023. a määruse nr 74 „Ida-Viru maakonna kohalike omavalitsuste investeeringuteks toetuse andmise tingimused ja kord ülemineku mõjude leevendamiseks“ muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse eelnõuga muudetakse perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel kehtestatud regionaalministri määrust „Ida-Viru maakonna kohalike omavalitsuste investeeringuteks toetuse andmise tingimused ja kord ülemineku mõjude leevendamiseks“ (edaspidi *määrus*) eesmärgiga muuta projekti elluviimise etappidele seatud tähtaegu, sh projekti abikõlblikkuse perioodi lõpptähtaega.

Eelnõu hõlmab rakenduskava meetme nr 21.6.1.10 „Regionaalareng – KOV investeeringud“ sekkumist 21.6.1.101 „Ida-Viru KOV investeeringud ülemineku mõjude leevendamiseks“. Sekkumise „Ida-Viru KOV investeeringud ülemineku mõjude leevendamiseks“ toetuse maht on 20 100 000 eurot, millele lisandub toetuse saajate omafinantseering 3 547 059 eurot. Kokku moodustab sekkumise eelarve vähemalt 23 647 059 eurot. Meetme tegevusi rahastatakse investeeringute kava alusel.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi regionaalpoliitika osakonna nõunik Andres Heldring (611 3106; andres.heldring@agri.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kohalike omavalitsuste osakonna KOV õigusvaldkonna juht Martin Kulp (5885 1442; martin.kulp@agri.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427; leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb neljast punktist.

Eelnõu esimese punktiga muudetakse määruse § 9 lõiget 1 ja sätestatakse kõikide projektide abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajaks 2027. aasta 30. aprill. Seni kehtib projekti abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajana 2026. aasta 30. aprill investeeringu kava põhinimekirja projektidele ja 2026. aasta 30. november reservnimekirja projektile. Meetme rakendamise käigus on selgunud, et toetuse saajatel on keeruline viia projekte ellu määruses nimetatud abikõlblikkuse perioodi jooksul. Tegevuste tempot on lisaks projekteerimis- ja ehitustööde prognoositust pikemale kestvusele pidurdanud ka tööde ja teenuste tellimiseks korraldatud hankemenetluste vaidlustamine ning kaebuste jõudmine erinevatesse kohtuastmetesse. Abikõlblikkuse perioodi pikendamisega võimaldatakse toetuse saajatele mõistlikku lisaaga projektide tulemuste saavutamiseks ja väheneb katkestamise risk.

Eelnõu teise punktiga muudetakse määruse § 9 lõiget 2 seoses abikõlblikkuse perioodi lõpptähtaja pikendamisega 12 kuu võrra. Projekti abikõlblikkuse perioodi pikendatakse kuni 36 kuuni.

Eelnõu kolmanda punktiga muudetakse määruse § 9 lõiget 4 seoses abikõlblikkuse perioodi lõpptähtaja pikendamisega 12 kuu võrra. Sama perioodi võrra pikendatakse ka tähtaega, kui peavad olema tehtud ehituse ettevalmistamisega seotud kulud ja sõlmitud ehitustööde leping.

Eelnõu neljanda punktiga muudetakse § 9 lõiget 5 seoses abikõlblikkuse perioodi lõpptähtaja pikendamisega 12 kuu võrra. Muudatuse tulemusena saab rakendusüksus taotluse rahuldamise otsust muuta põhjendatud juhtudel ka rohkem kui ühe korra ja pikema kui kuue kuu pikkuse perioodi võrra, eeldusel projekti abikõlblikkuse periood ei ületa § 9 lõikes 1 nimetatud toetuse andmise abikõlblikkuse perioodi.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamise aluseks on ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused. Eelnõu on kooskõlas järgmiste Euroopa Liidu määrustega:

- Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1056, 24. juuni 2021, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond;
- Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78);
- Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 2023/2831, 13. detsember 2023, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõu aitab kaasa rakenduskava 2021-2027 prioriteedi „Õiglane üleminek“ eesmärkide ja tulemuste saavutamisele, vähendab toetuse kasutamise ajalisi riske. Määrusega ei kaasne täiendavaid mõjusid horisontaalsetele põhimõtetele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi tulusid või kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, ehk kolmandal päeval pärast selle Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele, Kliimaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule. Täiendavalt esitatakse eelnõu arvamuse avaldamiseks perioodi 2021-2027 rakenduskava seirekomisjonile, Euroopa Komisjonile, Õiglase Ülemineku Fondi juhtkomisjonile ning Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidule.

